

Sygn. akt I C 309/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: S S.R. Kinga Grzegorzcyk

Protokolant: st. sekr. sąd. Monika Miller

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa M. P.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę 24325,56 złotych

1. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz M. P. kwotę 24325,56 (dwadzieścia cztery tysiące trzysta dwadzieścia pięć 56/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 4 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
2. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz M. P. kwotę 4217 (cztery tysiące dwieście siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,
3. nakazuje pobrać od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 890,12 (osiemset dziewięćdziesiąt 12/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 309/15

UZASADNIENIE

W dniu 3 kwietnia 2015 r. M. P. wystąpił przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W. z pozwem o zapłatę kwoty 20000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty z tytułu odszkodowania za szkodę w pojeździe marki J. nr rej. (...), powstałą w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 1 grudnia 2014 r. W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powoda wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana nie uznała roszczenia M. P., albowiem w jej ocenie kierujący drugim samochodem - marki S. nie ponosił winy za spowodowanie wypadku. Ponadto powód wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

[pozew k.3-4, protokół rozprawy k.63]

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew wskazała, że widzi możliwość zawarcia ugody poprzez wypłatę na rzecz powoda kwoty 10000 zł oraz kwoty 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i 1/2 opłaty od pozwu. W przypadku niewyrażenia przez powoda zgody na zawarcie ugody pełnomocnik strony pozwanej wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik strony pozwanej podniósł, że uszkodzenie pojazdu powoda nie powstało z winy kierującego samochodem marki S., albowiem powód, poruszając się po rondzie, winien zastosować się do zasady ograniczonego zaufania i - z uwagi na doświadczenie wynikające z udziału w kilku podobnych

zdarzeniach i kolizjach - winien przewidzieć zachowanie kierującego pojazdem marki S., jak również miał możliwość uniknięcia przedmiotowej kolizji. Ponadto w dowodzie rejestracyjnym jako właściciel pojazdu nadal jest wpisana K. K.. Co prawda w toku postępowania likwidacyjnego powód przedłożył fakturę nr (...), stanowiącą dowód przeniesienia własności pojazdu marki J. (...), jednakże skoro powód przez ponad rok nie dokonał formalności związanych z przerejestrowaniem pojazdu, to wątpliwym jest czy jest on uprawniony do dochodzenia roszczeń w niniejszym procesie. Pełnomocnik strony pozwanej podniósł również, że w momencie wypadku powód nie posiadał uprawnień do kierowania samochodem osobowym.

[odpowiedź na pozew k.20-27]

W piśmie z 21 maja 2015 r. pełnomocnik powoda zaproponował zawarcie ugody poprzez zapłatę przez stronę pozwaną na rzecz powoda całej dochodzonej kwoty bez odsetek wraz z kosztami procesu.

[pismo k.46-46 odwr]

Pełnomocnik strony pozwanej nie zgodził się na warunki ugody zaproponowane przez pełnomocnika powoda.

[pismo k.53]

W piśmie nadanym w urzędzie pocztowym w dniu 21 stycznia 2017 r. pełnomocnik powoda rozszerzył powództwo o kwotę 4325,56 zł z ustawowymi odsetkami jak w pozwie, wnosząc ostatecznie o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kwoty 24325,56 zł z ustawowymi odsetkami od 4 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Odpis pisma został doręczony pełnomocnikowi strony pozwanej na rozprawie w dniu 6 lutego 2017 r. Pełnomocnik strony pozwanej wniósł o oddalenie powództwa w całości, w tym również w rozszerzonej części.

[pismo k.160, e-protokół rozprawy 00:01:30-00:05:25 CD k.168]

Na rozprawie w dniu 27 marca 2017 r. pełnomocnik strony pozwanej oświadczył, że powód w dacie szkody nie posiadał dokumentów potwierdzających jego uprawnienia do prowadzenia pojazdu, w związku z czym przyczynił się do powstania szkody, a zatem kwota odszkodowania powinna zostać w odpowiedni sposób zmniejszona.

[e-protokół rozprawy 00:30:00-00:30:50 CD k.185]

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 grudnia 2014 r. o godz. 12.40 powód jechał ul. (...). Na rondzie przy ul. (...) kierujący pojazdem marki S. F. S. jechał pasem zewnętrznym. Chciał przejechać rondo na wprost czyli minąć pierwszy zjazd. Na rondzie zjechał na pas wewnętrzny. Nie zauważył, że na pasie, którym jechał, była tylko strzałka w prawo, kierująca na pas zjazdowy. Powód zjeżdżał z ronda tym samym zjazdem, ale z pasa wewnętrznego. Kierujący pojazdem marki S., podczas zmiany pasa ruchu, nie zachował szczególnej ostrożności i nie ustąpił pierwszeństwa pojazdowi marki J., jadącemu po pasie ruchu, na który chciał wjechać. Powód w dacie zdarzenia nie posiadał uprawnień do prowadzenia samochodu. Na miejsce zdarzenia została wezwana Policja, która ukarała M. S. mandatem za nieuprawnioną zmianę pasa ruchu. Sprawca wypadku nie kwestionował tego mandatu. Był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej w Towarzystwie (...) Spółce Akcyjnej w W..

[dowód: notatka urzędowa k.52-52 odwr., zeznania świadka M. S. k.71-72, szkic k.69]

M. S. popełnił błędy w taktyce ruchu, które polegały na niezachowaniu należytej ostrożności w trakcie zmiany zajmowanego przez niego pasa ruchu oraz na zajechaniu toru ruchu powodowi, kierującemu pojazdem marki J.. Materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy oraz przeprowadzone analizy nie dają podstaw do stwierdzenia, że kierujący pojazdem J. popełnił błędy w technice lub taktyce ruchu, które pozostawałyby w związku z wystąpieniem

analizowanego zdarzenia. Nie można również ustalić czy powód miał możliwość podjęcia manewrów obronnych, które w sposób skuteczny miałyby zapobiec lub zminimalizować skutki zdarzenia.

[dowód: opinia biegłego sądowego k.81-105]

W wyniku wypadku drogowego z dnia 1 grudnia 2014 r. uszkodzeniu uległ samochód osobowy marki J. o nr rej. (...). Uzasadnione koszty naprawy tego pojazdu przy użyciu oryginalnych części zamiennych z logo producenta pojazdu wynoszą 24325,56 zł brutto. W rozpoznawanej sprawie żywotność uszkodzonych części pojazdu jest taka sama jak żywotność całego pojazdu i naprawa z zastosowaniem części oryginalnych z logo producenta nie zwiększy wartości przedmiotowego pojazdu.

[dowód: pisemna opinia biegłego sądowego k.81-105, pisemne opinie uzupełniające biegłego sądowego k.125-130 i 145-150, ustna opinia uzupełniająca biegłego sądowego e-protokół 00:04:19-00:18:20 CD k.185]

Powód zgłosił szkodę stronie pozwanej w dniu 1 grudnia 2014 r.

[okoliczność bezsporna]

W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana nie wypłaciła powodowi żadnej kwoty tytułem należnego mu odszkodowania.

[okoliczność bezsporna]

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego oraz o dopuszczenie dowodu z kolejnej uzupełniającej opinii biegłego A. G. z przyczyn wskazanych w dalszej części uzasadnienia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia.

W rozpatrywanej sprawie bezsporne są zarówno okoliczności, w jakich doszło do wypadku z dnia 1 grudnia 2014 r., jego przebieg, jak i zakres uszkodzeń powstałych w jego wyniku w samochodzie marki (...) SA.

Pełnomocnik strony pozwanej podnosił, że w dacie szkody pojazd marki J. nie był zarejestrowany na powoda. Jednocześnie przyznał, że w toku postępowania likwidacyjnego powód przedłożył fakturę nr (...) stanowiącą dowód przeniesienia własności tego pojazdu na powoda. Faktura ta nie była kwestionowana przez pozwane Towarzystwo, a zatem należało przyjąć, że w dniu 1 grudnia 2014 r. powód był właścicielem samochodu J. nr rej. (...). Sam obowiązek dokonania rejestracji pojazdu zgodnie z przepisami ustawy Prawo o ruchu drogowym jest czynnością administracyjną i w żaden sposób nie jest warunkiem nabycia prawa własności pojazdu. Co więcej, zawarcie umowy kupna samochodu w formie pisemnej wymagane jest wyłącznie w celach dowodowych. Można zatem skutecznie przenieść prawo własności pojazdu w drodze samej ustnej umowy. Reasumując, należało przyjąć, że powód posiada legitymację bierną w niniejszym procesie.

Strona pozwana kwestionowała zasadę swojej odpowiedzialności, wskazując na seryjność zdarzeń oraz powtarzalność okoliczności kolizji drogowych z udziałem powoda i wynikający z nich brak reakcji obronnych powoda. W tym miejscu należy wskazać, że sam fakt uczestniczenia powoda w podobnych zdarzeniach w przeszłości nie może przesądzać o jego winie w rozpoznawanej sprawie. Tym bardziej, że mandatem karnym został ukarany M. S., kierujący samochodem marki S., który – jak wynika z opinii biegłego sądowego wydanej w toku niniejszego postępowania – popełnił błędy w taktyce ruchu, które polegały na niezachowaniu należytej ostrożności w trakcie zmiany zajmowanego przez niego

pasa ruchu oraz na zajęchaniu toru ruchu powodowi jako kierującemu pojazdem marki J.. Żadna ze stron nie kwestionowała opinii w tym zakresie, a zatem należało przyjąć, że sprawcą wypadku z dnia 1 grudnia 2014 r. był kierujący pojazdem S., korzystający z ochrony ubezpieczeniowej strony pozwanej.

Odnosząc się do zarzutu przyczynienia się przez powoda do powstania szkody z uwagi na to, że w dacie szkody nie posiadał on dokumentów potwierdzających jego uprawnienia do prowadzenia pojazdu, należy stwierdzić, że zarzut ten nie może odnieść w rozpoznawanej sprawie zamierzonego skutku, tj. nie może prowadzić do obniżenia ewentualnego odszkodowania. Zgodnie z przepisem art. 362 k.c. obowiązek naprawienia szkody ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do winy obu stron, jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody. Kierowanie pojazdem bez stosownych uprawnień, chociaż podlegające penalizacji, samo przez się nie może być oceniane jako przyczynienie się do powstania wypadku w sytuacji, gdy kierującemu nie posiadającemu takich uprawnień nie można zarzucić błędów w technice lub taktyce ruchu. Z opinii biegłego sądowego wydanej w rozpoznawanej sprawie wynika, że materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy oraz przeprowadzone analizy nie dają podstaw do twierdzenia, że kierujący pojazdem J. popełnił błędy w technice lub taktyce ruchu, które pozostawałyby w związku z wystąpieniem analizowanego zdarzenia. Nie można również ustalić czy powód miał możliwość podjęcia manewrów obronnych, które w sposób skuteczny miałyby zapobiec lub zminimalizować skutki zdarzenia. Brak jest zatem podstaw do przyjęcia, że powód w jakimkolwiek stopniu przyczynił się do powstania szkody.

Przechodząc do kwestii uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu powoda, to należy wskazać, że przepis art. 361 § 1 i 2 k.c. wprowadza zasadę pełnego odszkodowania. Pełniona przez odszkodowanie funkcja kompensacyjna oznacza, że odszkodowanie winno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy poprzedzający zdarzenie szkodzące, nie mogąc jednocześnie wzbogacić poszkodowanego poprzez przewyższenie wysokości faktycznie poniesionej szkody. Dla spełnienia swej roli wysokość odszkodowania powinna pokrywać wszelkie celowe i uzasadnione ekonomicznie wydatki niezbędne dla przywrócenia stanu poprzedniego uszkodzonego pojazdu. Do wydatków spełniających te kryteria zaliczone zostały koszty nowych części zamiennych, niezbędnych do naprawy pojazdu (tak m. in. SN w uchwale siedmiu sędziów z 12.04.2012 r., III CZP 80/11, OSNC 2012/10/112). Wątpliwości czy nowe części zamienne powinny być oryginalnymi częściami zamiennymi sygnowanymi logo producenta czy też częściami zamiennymi o porównywalnej jakości przesądził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 czerwca 2012 r. (III CZP 85/11, Lex nr 1218190), w którym stwierdził, że w przypadku uszkodzenia tych części pojazdu, które przed uszkodzeniem były częściami oryginalnymi sygnowanymi logo producenta, należy uwzględniać ceny nowych części oryginalnych, zaś pomniejszenie ich wartości o wartość zużycia uszkodzonych części dopuszczalne jest jedynie wówczas, gdyby uwzględnienie nowych części w znaczny sposób zwiększało wartość całego pojazdu. Jeśli zaś ubezpieczyciel chciałby podważyć wysokość tak ustalonego odszkodowania, wykazując przykładowo, że ze względu na wiek pojazdu lub jego stan sprzed uszkodzenia odszkodowanie to będzie zawyżone, powinien to wykazać, w tym bowiem zakresie to na nim spoczywa ciężar dowodu (tak m. in. SN w postanowieniu w sprawie sygn. akt III CZP 85/11).

Wbrew twierdzeniom pełnomocnika strony pozwanej opinia biegłego sądowego wydana w toku niniejszej sprawy jest jasna, spójna, logiczna i wyczerpująca. Biegły wyjaśnił m. in. dlaczego błotnik zakwalifikował do wymiany a nie do naprawy. W uzasadnieniu swego stanowiska wskazał, że w rozpoznawanej sprawie nie chodzi o drobne zarysowanie tego elementu ale o to, że uległ on dodatkowemu odkształceniu. W ocenie biegłego nie można uznać, że szpachlowanie przywraca pojazd do stanu sprzed szkody. Ponadto biegły wskazał, że części uszkodzone w samochodzie powoda mają taką samą żywotność co cały pojazd i naprawa z zastosowaniem części oryginalnych z logo producenta nie zwiększy wartości przedmiotowego pojazdu.

W tym miejscu należy również wskazać, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem wnioski strony o dopuszczenie dowodów z opinii innego biegłego nie jest uzasadniony, jeżeli w przekonaniu sądu opinia biegłych złożona w sprawie jest na tyle stanowcza i wyczerpująca, że wystarczająco wyjaśnia zagadnienie wymagające wiadomości specjalnych bądź też jeżeli opinia dotychczasowego biegłego nie jest korzystna dla strony zgłaszającej wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego (tak m. in. SN w wyrokach z 17.03.1999 r., II CKN 210/98, Legalis; z 30.5.2007 r.,

IV CSK 41/07, Legalis; z 10.1.2002 r., II CKN 639/99, Legalis; z 18.10.2001 r., IV CKN 478/00, Legalis; z 4.8.1999 r., I PKN 20/99, OSNAPiUS z 2000 r., nr 22, poz. 807 i z 5.11.1974 r., I CR 562/74, Legalis).

Należy również wskazać na ugruntowane orzecznictwo, zgodnie z którym obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy i czy w ogóle zamierza jej dokonać (tak m. in. SN w uchwale z 15.11.2001 r., III CZP 68/01, OSPIKA z 2002 r., nr 7-8, poz. 103 oraz wyroku z 7.08.2003 r., IV CKN 387/01, Lex nr 141410). Okoliczność zatem, czy powód dokonał naprawy pojazdu, ewentualnie przy użyciu jakich części i za jaką kwotę, bądź też czy sprzedał pojazd w stanie uszkodzonym lub po naprawie, w żaden sposób nie wpływa na ustalenie wysokości należnego mu odszkodowania.

Reasumując, w oparciu o wydaną w toku procesu opinię biegłego sądowego należało przyjąć, że uzasadniony koszt naprawy pojazdu powoda po zdarzeniu z dnia 1 grudnia 2014 r. wynosi 24325,56 zł. W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana nie wypłaciła powodowi żadnej kwoty tytułem odszkodowania. Sąd zasądził zatem na jego rzecz od strony pozwanej 24325,56 zł tytułem odszkodowania.

O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. oraz w zw. z art. 14 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r., nr 124, poz. 1152 ze zm.). Strona pozwana powinna była wypłacić powodowi odszkodowanie w terminie trzydziestu dni od daty zgłoszenia szkody, co w przedmiotowej sprawie miało miejsce w dniu 1 grudnia 2014 r. Pozwane Towarzystwo w wyznaczonym przez ustawodawcę terminie nie wypłaciło powodowi odszkodowania, wobec czego pozostało w zwłóce od pierwszego dnia po upływie owego trzydziestodniowego terminu czyli od dnia 1 stycznia 2015 r. Żądanie powoda zasądzenia odsetek od dnia 4 stycznia 2015 r. jest zatem w pełni zasadne. Od tej też daty Sąd zasądził odsetki ustawowe do 31 grudnia 2015 r., zaś wobec zmiany przepisów kodeksu cywilnego o odsetkach – od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty ustawowe odsetki ustawowe za opóźnienie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. statuującego zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Powód wygrał proces w całości, a zatem strona pozwana zobowiązana jest do zwrotu na jego rzecz poniesionych przez niego kosztów procesu w łącznej kwocie 4217 zł, na którą składają się: 1000 zł – opłata sądowa od pozwu, 2400 zł – koszty zastępstwa procesowego, 17 zł – opłata skarbową od pełnomocnictwa oraz 800 zł – zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego.

Z uwagi na to, że strona pozwana przegrała proces w całości, Sąd nakazał pobrać od niej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 890,12 zł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 167, poz. 1398 z późn. zm.), na którą złożyły się wypłacone w toku postępowania tymczasowo z funduszy Skarbu Państwa wynagrodzenie biegłego sądowego i zwrot kosztów podróży świadka oraz nieuiszczona opłata od rozszerzonej części powództwa.